Poštnina plačana v gotovini

Sped. in abbon. postale - II Gruppo

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA :
34170 Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel 3177
PODUREDNIŠTVO :
34135 Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina . . . . . L 1.250
Letna naročnina . . . . . L 2.500
Letna inozemstvo . . . . . L 3.500
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XX. - Štev. 23 (1003) Gorica - četrtek, 6. junija 1968 - Trst Posamezna številka L 50

Povolilni obračun št. 1

V zadnji številki smo o poteku deželnih volitev prinesli razna poročila, ki so jih napisali naši sotrudniki. Potrebno pa se nam zdi, da povemo tudi uredniki Katoliškega glasa svojo besedo k tem volitvam. Pri tem nam ne gre za politično stran volilnega boja, temveč za njega moralno plat.

PISMO BRALKE IZ TRSTA

Neka bralka iz Trsta, ki se je polno podpisala, nam je poslala pismo, v katerem takole razpravlja:

»Smatram se za 100 % Slovenko izpred vojne, ki sem ostala taka med vojno in tudi po »osvoboditvi«. Sem zvesta bralka vseh katoliških listov, ki so kdaj bili izdani pri nas in istotako zvesto prebiram Katoliški glas. Vendar se sprašujem in z menoj tudi drugi, kako more Katoliški glas priobčiti tako politično »nezrele« članke na račun Slovenske skupnosti, posebno še v zadnji številki (16. maja, op. ur.), ko narekujejo Slovencem v Gorici voliti na en način in v Trstu na drugi način in celo oddati belo glasovnico...

Vsa leta po vojni sledim političnemu razvoju Slovencev v Italiji in dobro vem, da je pred petimi leti bilo priporočeno oddati za senat glas Krščanski demokraciji, ker nismo imeli kandidata za senat. Kot Slovenki z italijanskim državljanstvom in živeči v Italiji, kjer ima KD krmilo vlade že preko 20 let, se mi je zdelo bolj častno voliti, nego oddati belo glasovnico, ki ni vredna državljana.

Pa se mi vsiljuje misel: Kaj bi slovenski katoličani naredili, če bi na vladi imeli komunistično partijo namesto krščanskih demokratov? Da ne bo kakšnega nesporazuma, dodam še to: Vem in priznam, da za nas Slovence ni Krščanska demokracija dosti naredila in smo si morali sami po naših zastopnikih priboriti to, kar imamo, vendar sem zelo razočarana, da je moral Katoliški glas tako zbegati naše ljudi in objaviti politično tako nezrele članke... Stari pregovor pravi: »Molk je tisočkraten in tisočeren odgovor.«

Tolažim se z mislijo, da ni morda vplivala kakšna pridružena »levica«, kajti če bi to bilo res (kar vsaj upam, da ni), bi povedala še to: Naj »levica« kar molči, kako in kaj naj katoličani volijo, kajti v dvajsetih letih smo si prav mi katoličani nabrali mnogo, žal premnogo izkušenj od »levice« in skrajne »desnice«.

Če bi kdo ugovarjal, da se morda klanjam Italijanom, bom lahko odgovorila z dokazi, kako so se levičarji klanjali izključno samo socialistični stranki — ki je bila samo italijanska.

Oprostite mojim skromnim izrazom, le to prosim, da nam pojasnite, kako je moglo priti pri vašem listu do takih nesoglasij na račun Slovenske skupnosti, na katero gleda idealen Slovenec s takim zaupanjem in ponosom, čeprav nas lastni bratje po krvi zasmehujejo in z visokega gledajo, ker so si pod srpom in kladivom pridobili novih slovenskih glasov.«

ZAKAJ ZA IN ZAKAJ NE KRSČANSKO DEMOKRACIJO

K mislim naše bralke nekaj pojasnil. Katoliški glas ni glasilo nobene stranke, pač pa je glasilo, ki si prizadeva predvsem naše ljudi formirati, vzgajati v vrednotenju stvari in dejstev v luči krščanskih načel. Iz tega namena smo v vrsti uvodnikov pred volitvami osvetlili načela, ki naj vodijo volivce pri izbiri stranke, kateri bodo zaupali svoj glas. Tako in podobno so naredili tudi drugi katoliški tedniki v Italiji pred volitvami. Zavzeli so načelno stališče do volitev, konkretno odločitev pa prepustili vesti volivcev. Izkazalo se je, da so ubrali pravo pot, saj so volivci volili za Krščansko demokracijo v večjem številu kot kdaj prej, ko je cerkvena hierarhija nekako v vesti hotela vezati volivce za neko določeno stranko.

Ko je šlo za deželne volitve, je bilo stališče našega lista nekoliko drugačno. Za te volitve smo priporočili vsem katoliškim Slovencem, naj volijo Slovensko listo. Ali smo s tem menjali svoje načelo? Nikakor ne! V uvodnikih za državnozborske volitve smo priporočili volivcem na Goriškem, naj volijo za KD, ker nismo imeli nobenega upanja za izvolitev svojega lastnega predstavnika in ker nam je KD na Goriškem nudila jamstva, da bo v državnem merilu in tudi drugače podprla naše upravičene zahteve po rešitvi raznih nerešenih vprašanj. Pri deželnih volitvah je pa položaj bil bistveno drugačen: tu smo imeli trdno upanje, da lahko izvolimo svojega demokratičnega in slovenskega kandidata. V takem primeru je bilo več kot naravno, da smo svetovali volivcem, naj volijo slovensko lipo in ne demokrščanski ščit. Saj je bila to naša krščanska in narodna dolžnost. Kadar je namreč mogoče slovenskemu kristjanu uspešno izbirati med italijansko in slovensko demokratično listo, bo pač brez pomisleka izbral slovensko. To delajo Južni Tirolci že vsa leta po vojni. Zakaj bi mi ne? Zato smo mnenja, da niso naredili čisto prav tisti slovenski katoličani, ki so pri deželnih volitvah volili demokristjane.

STALIŠČA SLOVENSKIH STRANK

Ker pa je Katoliški glas informativno glasilo, smo za volitve prinašali tudi članke o stališču naših slovenskih strank glede volitev. Teh člankov nismo napisali v našem uredništvu, temveč so prišli od naših političnih sotrudnikov. O slovenskih strankah je znano, da so se glede državnozborskih volitev ločile med sabo. Eno stališče so zavzeli na Tržaškem, drugo na Goriškem.

Zadnji koncil uči, da so na političnem polju verniki svobodni in avtonomni, da nastopajo z lastno odgovornostjo. V spoštovanju te odgovornosti in avtonomnosti smo priobčevali članke o zadržanju naših političnih strank pri parlamentarnih volitvah. Ker pa to zadržanje ni bilo enotno, je nastajal videz, kakor da Katoliški glas »bega« ljudi in »objavlja politično nezrele članke«. Vendar če bi bralka iz Trsta in z njo tudi drugi čitatelji zadevo bolje presodili, bi videli, da ne gre za beganje, temveč za različno taktiko, ki so jo ubrali naši politiki pri državnozborskih volitvah. Vemo pa, da je ob istih načelih in istih končnih ciljih taktika lahko različna. Katera taktika je bila boljša, goriška ali tržaška, je stvar osebnega prepričanja. Uspehi bodo pokazali, kdo je bolj pravo zadel.

MIKLAVŽ BOŽIČ

Francija na razpotju

Začelo se je letos 3. maja. Tedaj so v Parizu izbruhnili študentovski nemiri. Kaj kmalu so se jim pridružili tudi delavci in to proti volji sindikatov in proti volji komunistične stranke. Splošni štrajk je državo za tri tedne popolnoma ohromil. Komunistična stranka kakor De Gaulle sta bila na ta izbruh ljudske jeze popolnoma nepripravljena. Sindikalne organizacije in partija so celo pozivale delavce, naj ne nasedajo študentovskim izzivanjem. Vse zaman! Francosko ljudstvo je dalo duška proti De Gaullovemu paternalističnemu izvajanju oblasti.

Sto dvajset let po Marksovem komunističnem manifestu, ki je izšel v francoščini v Parizu tik pred junijsko vstajo leta 1848 ter napolnil Evropo s strahom pred komunizmom, se je pojavil v Evropi nov strah — strah študentov. In zanimivo pri tem je, da proti tem študentom nastopajo ne le meščanske stranke, policija, »reakcionarni« politiki, temveč tudi komunistična partija. Ta ni mogla gledati ravno z veseljem, da ji je študentovski voditelj Danijel Cohn Bendit speljal delavce proti njeni volji na ulice ter potem zaničljivo dejal: »To je moj največji dan. Dance sem korakal na čelu povorke, tista gnila stalinistična svojat pa se je vlekla za menoj...«

»JEZNI MLADENIČ« IZ PARIZA

Danijel Cohn Bendit, ki mu pravijo zaradi rdečkastih las »rdeči Danny«, je star komaj 23 let, pa že igra poveljniško vlogo in daje postavljati sredi Pariza barikade kot da bi bil on gospodar mesta. Rojen je bil sicer v Franciji, a gimnazijo je napravil v Zahodnem Berlinu. Njegov oče, nemški žid, je bil namreč pred zadnjo vojno odvetnik v Berlinu, pred divjanjem nacistov se je pa zatekel v Francijo. Zato se »rdeči Danny« dobro počuti tu in tam. Zanj ni važno, kakšne narodnosti je kdo, marveč le, da se bori proti obstoječemu družabnemu redu, proti sedanjemu sistemu političnih strank in proti sedanjim ustanovam. Nič čudnega, če se spričo takšnih idej ne čutijo ogroženi le golisti, temveč tudi komunisti in so zato De Gaulla v njegovih naporih, da se obdrži na oblasti, povsem podprli. Glasilo francoskega malomeščanstva »Figaro« si ni mogel kaj, da ne bi čestital vodstvu partije za »veliko zmernost in odgovornost«, ki ju je v zadnjih dogodkih pokazalo.

Danijel Cohn Bendit s svojimi pristaši sovraži sedanji ustroj francoske univerze, ki je že 150 let čuvar istih družbenih tradicij, namesto da bi bila mostišče novega in naprednega, mostišče nečesa, kar bolj megleno slutijo kot pa vedo izraziti. Reformirati univerze pomeni zanje pomesti tako s klasičnim kapitalizmom iz ulice Wall Street v New Yorku kakor z državnim kapitalizmom v Sovjetski zvezi. Izhod za svoje probleme iščejo zunaj teh okvirov. Cohn Bendit celo govori, da njegovo gibanje nima nobenega programa, ker gibanje s programom da je lahko uničiti. Marsikdo od njegovih nasprotnikov zato trdi, da je Danny anarhist, skrajnež, ki vse stvari poenostavlja in hoče vse staro porušiti.

Razumljiva je zato vznemirjenost, ki je sedaj prevzela vodstva vseh strank brez izjeme. Ne gre več samo za obsodbo De Gaullovega režima osebne vladavine, tudi ne za povratek k predgolovskemu parlamentarizmu ali za skovanje nove ljudske fronte pod komunistično taktirko, temveč za iskanje poti v nekaj novega. Strankina vodstva so ostala brez svoje vojske, njihovi člani in simpatizerji so dvignili svojo pest mimo njih in celo proti njim.

Krize, ki je tako nenadoma, hrupno in s silo prišla do izraza zunaj parlamenta, ni mogoče rešiti uspešno le v poslanskih klopeh; to je dokazal že polom IV. republike, ki je pripeljal De Gaulla na oblast. Da bo prišlo do ustreznih rešitev, bo potreben tudi dialog zunanjih doslej ustaljenih oblik. Ljudje in ustanove, ki nasprotujejo spremembam, tudi De Gaulle, se temu razvoju sicer upirajo, a nobena revolucija ne pusti vsega pri starem. Vse preveč je v njej skritih sil, ki se želijo sprostiti. Sivolasi dominikanec Dubaré je morda še najbolj stvarno ocenil nastali položaj, ko je rekel: »To, kar smo stoletja mislili, da vemo o sebi, je čez noč postalo brez vrednosti; naša družba ne ve več, kaj je...«

NEPRIJETEN ZAVEZNIK

Z razpustitvijo parlamenta in razpisom novih volitev je De Gaullu začasno uspelo pomiriti deželo. S pomočjo komunistične partije je mogel osamiti študente. A problemi ostajajo nerešeni. De Gaulle še vedno enači sebe s Francijo in je prepričan, da je narod z njim. Kako dolgo še?

To pot se je De Gaulle obdržal na oblasti izključno ob podpori, ki jo je prejel iz Moskve. Sovjetska zveza potrebuje De Gaulla, ki je zapustil atlantski obrambni pakt in je protiamerikansko razpoložen. Njegov padec bi morda povzročil vrsto revolucionarnih gibanj po Evropi, ki ne bi pometla le z obstoječimi režimi, ampak bi utegnila biti neljuba tudi komunistični strategiji za dosego oblasti. In če bi tudi v Franciji komunizem prišel z revolucijo na oblast, kdo ve, če ne bi to postal četrti rdeči Rim, posebno privlačen za zahodno in srednjo Evropo. Toda Moskva ima dovolj preglavic s Pekingom in Havano na Kubi, zato si prav nič ne želi novih udarnih žarišč svetovnega komunizma.

Tako sta se De Gaulle in francoska komunistična partija znašla na istih položajih. Oba se bojita revolucije, oba iščeta uveljavljenje v legalnih volitvah, oba si želita, da ostane v Franciji vse po starem. Seveda, če jima bo Cohn Bendit s svojimi študenti in spontanimi zavezniki iz delavskih in kmečkih vrst pustil čas, da svoje želje uresničita...

Atentat na Roberta Kennedyja

V zvezni severnoameriški državi Kaliforniji so bile v torek, 4. junija primarne volitve za predsedniškega kandidata. Na strani demokratske stranke sta se potegovala za zaupanje volivcev senator Robert Kennedy, brat tragično preminulega severnoameriškega predsednika Johna Kennedyja in senator Mc Carthy. Robert je na primarnih volitvah prepričljivo zmagal, kar mu je odprlo pot, da postane uradni kandidat demokratske stranke na jesenskih volitvah za predsednika države.

Na hodniku hotela Ambasador v Los Angelesu, kjer je hotel imeti Robert Kennedy tiskovno konferenco in sporočiti časnikarjem svojo zmago, je opolnoči po krajevnem času (ob 8.45 v sredo zjutraj po italijanskem), postal žrtev atentata. Atentator je neki 23-letni belec, ki je oddal na Roberta več strelov, kateri so lažje ranili še tri Kennedyjeve spremljevalce. En strel je bil za Kennedyja usoden. Zaril se mu je v možgansko tkivo, potem ko je prebil zaušno kost na desni strani glave. Preden so zdravniki Kennedyja operirali, mu je katoliški duhovnik podelil sv. maziljenje. Zdravniki pravijo, da je Kennedyjevo stanje zelo kritično.

Predsednik Johnson je dal naslednjo izjavo: »Ni besed, ki bi mogle izraziti strahoto te tragedije. Naše misli in molitve so pri njem in ostalih žrtvah. Naj bi ta kri pregnala sovraštvo iz src vseh ljudi in vsepovsod!«

Tudi v Beogradu študentovski nemiri

Povod za te nemire je bil pravzaprav zelo vsakdanji. V Novem Beogradu so člani delavskih brigad v nedeljo zvečer zasedli dvorano delavske univerze, kjer naj bi bila glavna vaja za prireditev »Karneval prijateljstva«, okrog tisoč študentov pa je prav tako hotelo imeti na razpolago iste prostore. Nastal je pretep, v katerem so zmagali študenti, ki so vdrli v dvorano in jo popolnoma opustošili. Nato so se spoprijeli še s policijo, ki je prišla delat red. Posledica je bila več desetin ranjenih in dvajset aretiranih študentov.

Noč je nato potekla mirno, toda zjutraj v ponedeljek so se študentje znova zbrali v študentovskem naselju, kjer so imeli veliko zborovanje in iznesli svoje zahteve, kakor razširitev pravic do odločanja študentov v samoupravnih organih na univerzah in visokošolskih ustanovah, zahteva po spremembi zakona o visokem šolstvu, izboljšanje pogojev za kulturno in športno življenje študentov.

Po zborovanju se je skupina okrog 3000 študentov usmerila proti staremu Beogradu, da tam nadaljujejo z demonstracijami. Med potjo jih je pri podvozu prestregla policija in ustavila, Veljko Vlahović, predsednik mestnega odbora Zveze komunistov Beograd pa jih je skušal pomiriti, češ da vlada pozna njihove težnje in da jim bo skušala ustreči, kar pa razjarjenih študentov ni pomirilo; gromko so klicali: »Hočemo dejanj, fraz smo slišali že dovolj.« Pod pritiskom policije so se nato med pokanjem petard vrnili v študentovsko naselje.

Tam so se na noč še enkrat zbrali, obsodili ostri nastop miličnikov, pisanje tiska, ki je javnost o dogodkih lažno informiralo ter radijska in televizijska poročila, v katerih je bilo rečeno, da so pretepači, nasilneži, potepuhi in podobno. V proglasu nato študentje izjavljajo, da se borijo zoper socialno neenakost v družbi, za omejitev nezaposlenosti, ki toliko naših ljudi sili odhajati v inozemstvo na delo in za uveljavitev dejanske demokracije na vseh družbenih področjih.

Zaskrbljenost argentinskega škofa

Škof argentinske škofije Goya Albert Devoto je v skrbeh zaradi počasnega uveljavljanja koncilskega duha v življenju vernikov. Obnova v bogoslužju še nekako zadovoljivo poteka, čeprav počasi. V posebnem pastirskem pismu je razkril svojo skrb, ker obnova mišljenja ne najde prave poti. Mnogi kristjani se boje, da se bo Cerkev preveč posvetila poslanstvu, ki ga je prejela od Kristusa. In vendar mora Cerkev stalno pregledovati svoj položaj, svoje ustanove, svoj način dela, oblike življenja in ugotoviti, ali kažejo Kristusa v pravi luči ali pa ga v resnici zakrivajo.

UTRIP CERKVE

Sporno mnenje o graditvi bazilike

V Dominikanski republiki v Srednji Ameriki imajo znamenito Marijino božjo pot, ki je stara že več stoletij. Cerkev pa je zelo skromna. Že več let je v gradnji veličastna nova bazilika. Vlada daje znatne vsote za dograditev cerkve. Meseca marca je bilo spet namenjenih 50.000 dolarjev za novo cerkev od dohodkov neke državne loterije. Skupina duhovnikov pa je nasprotna tem državnim podporam. Mnenja so, da ni v duhu koncila, da se gradi tako draga in luksusna cerkev, ki sama po sebi ne bo dosti pospeševala verske prenovitve. Če ljudje hočejo imeti novo cerkev, naj si jo sami dogradijo. Škofje naj bi vplivali, da bo država svoje skromne dohodke uporabljala za bolj nujne namene. Škof msgr. Pepen je idejo duhovnikov takoj sprejel in je v dnevnem časopisju obvestil vernike, naj povedo svoje mnenje o gradnji nove bazilike.

STOLETNICA BAZILIKE Marije Pomočnice v Turinu

Prihodnjo nedeljo bo minulo sto let, odkar je bila posvečena bazilika Marije Pomočnice v Turinu. Tega dogodka se bodo spominjali ne samo v Turinu in v Piemontu in še kje v Italiji, temveč tudi daleč po svetu. Zakaj vsepovsod, kjer poznajo don Boska, kjer živijo in delajo njegovi duhovni sinovi in hčere (ki jih je skupaj nekaj nad 40.000), tam poznajo tudi Marijo Pomočnico.

Zato je prav, da se te stoletnice tudi mi spomnimo. Slovencem tako ljuba Brezjanska Marija Pomagaj in don Boskova Marija Pomočnica sta si vsebinsko in zgodovinsko povsem sorodni. Don Boskova Marija Pomočnica je Slovencem že dolgo znana, vsaj 90 let; in nad 60 let je cerkev na Rakovniku v Ljubljani središče njenega češčenja med Slovenci. Med Hrvati pa imata isto vlogo salezijanski cerkvi na Reki in v Zagrebu. Danes je don Boskovi Mariji Pomočnici po vsem svetu posvečenih skupno 130 cerkva. Vse so odsev in odmev matičnega svetišča v Turinu.

Da je Marija Pomočnica med Slovenci priljubljena, kažejo njene slike, ki jih lahko vidite po mnogih naših družinah. Isto izpričujejo številni romarji, ki posamezno ali v skupinah obiskujejo Rakovnik in zadnje čase tudi Turin. Omenjamo le veliko tržaško-goriško romanje, ki je leta 1965 obiskalo Marijo v Oropi in v Turinu. Več manjših skupin je prišlo tudi s Koroškega. In letos so v teku desetih dni (od 6. do 24. aprila) obiskale svetišče Marije Pomočnice kar tri romarske skupine iz Slovenije, ki so se na poti v Lurd oziroma v Fatimo ustavile v Turinu; skupaj so štele čez 350 romarjev, med njimi 34 duhovnikov.

Spričo teh dejstev, ki dokazujejo zanimanje Slovencev za don Boskovo Marijo Pomočnico, je torej res primerno, da se za trenutek ustavimo ob stoletnici njenega svetišča v Turinu.

Splošno je znano, da je to Marijino svetišče postavil sveti Janez Bosko, ki se je z neznanskimi težavami, a z velikim zaupanjem prebijal skozi študentovska leta. Končno je le dosegel toliko zaželeni cilj: leta 1841 je postal duhovnik. Takoj je začel zbirati okoli sebe revno in zapuščeno predmestno turinsko mladino.

Oktobra istega leta ima don Bosko posebno videnje v sanjah: okrog sebe vidi veliko množico divjih živali, ki se polagoma spreminjajo v krotka jagnjeta, in jagnjeta se spreminjajo v pastirje. Vodnica, ki ga spremlja, mu pravi: »Ozri se proti jugu!« Don Bosko se obrne in vidi njivo, na kateri je rastel krompir, fižol, zelje, pesa in podobno. Vodnica ponovi vabilo: »Še enkrat poglej!« In sedaj vidi don Bosko veliko, veličastno cerkev, iz katere je slišati orglanje in petje; na pročelju se blesti napis: »To je moja hiša, od tod moja slava!« Vodnica mu za slovo pove: »Vse boš razumel, ko boš s telesnimi očmi videl, kar sedaj vidiš le v mislih.«

Dve leti nato se je don Boskov oratorij ustavil na zadnji postaji, v predmestju Valdocco, kjer je še danes. Don Bosko je vzel v najem staro barako, uredil v njej nekaj sobic in kapelico; le-ta je bila tako nizka, da je škof, ko jo je blagoslavljal, s svojo škofovsko kapo zadeval ob strop. Don Boskova ustanova je počasi, a nezadržno rasla. Kupil je bližnjo hišo in nekaj zemljišča, odprl nedeljsko šolo, večerno šolo, dom za vajence, srednjo šolo, obrtno šolo z delavnicami, tiskarno, konvikt, internat... Leta 1852 je sezidal in posvetil cerkvico sv. Frančiška Saleškega, ki še danes stoji. Sedem let pozneje je ustanovil salezijansko družbo s peščico (18) svojih mladih gojencev, od katerih so bili naslednje leto nekateri posvečeni v duhovnike.

Leta 1862 je mlada družba štela 22 članov. Don Bosko je kot duhovnik veliko govoril o Mariji in z vnemo širil njeno češčenje. Doslej jo je navadno slavil in častil pod imenom Brezmadežne. Praznik Brezmadežne je bil v njegovem zavodu največji praznik. Šele to leto se v njegovih govorih in pogovorih zasledi ime »Pomočnica kristjanov«.

Decembra tega leta don Bosko zaupa nekaterim svojim najožjim prijateljem: »Cerkev sv. Frančiška Saleškega je premajhna; dečki se gnetejo v njej, da ni več lepo. Zato bomo zgradili novo, veliko, veličastno cerkev; posvetili jo bomo Mariji Pomočnici kristjanov. Živimo v hudih časih in potrebujemo njene pomoči... To bo matična cerkev naše družbe, duhovno žarišče, iz katerega bo naše delo zajemalo svojo moč. Nimam denarja in ne vem, kje ga bom dobil. A to nima pomena. Če Bog hoče cerkev, jo bomo sezidali. Za vse bo Marija poskrbela...« (Cf. MB VII, 333 s.)

(Konec prihodnjič)

Papeži največji dobrotniki preganjanih židov

»Zadnji trije papeži in židje« je naslov knjige, ki jo je napisal bivši izraelski konzul v Milanu Pinhas Lapide. Avtorja knjige so zelo ogorčili napadi na papeža Pija XII., češ da je med zadnjo svetovno vojno premalo storil za Jude. »Ker sem Izraelec in žid,« je dejal Lapide, »se mi je zdelo potrebno prispevati k vzpostavitvi resnice. Kot član židovske brigade, ki se je borila v Italiji, sem bil tudi član delegacije, ki jo je leta 1944 sprejel papež Pij XII. v Vatikanu. Delegacija se mu je prišla zahvalit za vse, kar je kot papež storil, da bi se rešila življenja premnogih Judov. V tisti dobi sem spoznal tudi člane drugih židovskih organizacij, ki so prihajale v Rim, da so papežu Piju XII. izrekle svojo zahvalo. Kasneje me je leta 1957, ko sem že bil generalni konzul izraelske države v Milanu, veliki rabin Herzog pooblastil, da sem se zahvalil takratnemu beneškemu patriarhu Roncalliju, ki je nato postal papež Janez XXIII., za njegovo delavnost med zadnjo vojno, ko je bil nuncij v Turčiji«.

Pri pisanju svoje knjige je Pinhas Lapide uporabljal vire iz arhiva organizacije Yad Vachev v Jeruzalemu, ki hrani obsežno dokumentacijo o pokolu Judov med drugo svetovno vojno, iz arhiva svetovne židovske organizacije ter iz pripovedovanja nad dvesto oseb, ki so ubežale pred nacističnimi krvniki. Iz pisateljevih ugotovitev izhaja, da je bilo rešenih 360.000 Judov po posredovanju katoliške Cerkve v času, ko jo je vodil papež Pij XII.

Kristjani združeni na bodoči svetovni razstavi

Leta 1970 bo na Japonskem v mestu Osaka svetovna razstava. Japonski katoličani in protestanti so sklenili, da bodo za razstavo priredili v duhu ekumenizma skupen paviljon. Odločitev so sprejeli japonski škofje in vodstvo japonskih protestantskih Cerkva.

Neumestne demonstracije

Znano je, da je Mohorjeva družba v Celovcu lastnik visokošolskega doma »Korotan« na Dunaju, za katerega ima največ zaslug klaretijanski pater Ivan Tomažič, doma iz Brkinov v Istri. On dom tudi upravlja ter v zvezi s tem odločno vztraja na tem, da se hišni red ne krši. Prav zaradi tega je prišlo zadnje čase med njim in nekaterimi koroškimi študenti slovenske narodnosti do napetosti, ki je našla izraz v raznih strastno sestavljenih okrožnicah, katere je Klub slovenskih študentov na Dunaju napisal zoper p. Tomažiča, na njegovo vódenje visokošolskega doma in na nekatere izključitve visokošolcev iz »Korotana«. Vse te obtožbe in pritožbe je p. Tomažič odločno zavrnil.

Nezadovoljneži iz vrst Kluba slovenskih študentov so že pred domom »Korotanom« na Dunaju izvedli več demonstracij proti p. Tomažiču, kar seveda ni bilo ravno vzpodbudno za avstrijsko javnost, nato pa so se poslužili še Koroške dijaške zveze ter izvedli na praznik Vnebohoda, 23. maja po akademiji slovenske gimnazije v Celovcu javno demonstracijo zoper Mohorjevo družbo, češ da daje imenovana družba potuho p. Tomažiču. Toda večina slovenskih srednješolcev, vključena v Koroško dijaško zvezo, te demonstracije ni odobravala in v znak protesta zoper smernice z Dunaja je odstopil tudi predsednik celovške sekcije omenjene zveze.

Vse meje je mladina prekoračila, ko se je oglasila v nemških časopisih. Tako je celovški »Volkszeitung« objavil članek enega vodilnih razgrajačev, v katerem ne napada samo p. Tomažiča, temveč tudi Celovško Mohorjevo družbo in Narodni svet koroških Slovencev. Na vse grlo jim očita nestrpnost, nezmožnost in obsoja vse njihovo dosedanje delo. Tako je hišni spor iz »Korotana« prešel povsem na politično polje, kamor gotovo ne spada. Čuditi se moramo, da je slovenska mladina začela grditi in blatiti slovenske politike v nemških nacionalističnih časopisih.

»Naš tednik«, kulturno-politično glasilo koroških Slovencev, dodaja k temu neljubemu dogodku sledeči komentar:

»Da se udeleženci prireditve Slovenske gimnazije — razen redkih izjem — niso pridružili demonstraciji, je lahko p. Tomažiču v zadoščenje. Slej ko prej zna slovensko prebivalstvo ceniti zasluge g. patra ter dobro ve, koliko žrtev in truda je vložil v dom za naše visokošolce sredi Dunaja. Zato bo vsakdo razumel, da nas sumničenja in obrekovanja na račun g. patra bolijo, tem bolj, ker prihajajo iz lastnih slovenskih vrst. Le škoda, da tisti del mladine, ki je v sporu s p. Tomažičem, zaenkrat še ne vidi, kdo stoji v ozadju te grde gonje. Na delu so nevidne sile, ki bi rade vnesle idejni razkroj v slovenske katoliške vrste kot so to poskušale po letu 1945 z željo, da bi se polastile Celovške Mohorjeve družbe, kar pa jim ni uspelo.

Iskreno želimo, da bi se zadeve na Dunaju čimprej uredile. To je tudi želja p. Tomažiča, ki piše v zadnjem pismu: "Nihče naj si ne dela skrbi, kako bo z visokošolskim domom. Ko bo vzpostavljen red se bomo znova dogovorili s slovenskimi visokošolci in njih starši. Ako bo v začetku število manjše, bo pa potem vsako leto raslo in z njim tudi uspehi. Še pol milijona šilingov posojila iščem, da bom plačal gradbene račune." Vemo, da bo p. Tomažič vse te stvari znal urediti. Pri tem lahko z našo moralno pomočjo vedno računa.«

460-letnica rojstva Primoža Trubarja

5. junija 1508 se je rodil na Raščici pri Turjaku na Dolenjskem Primož Trubar, oče slovenske tiskane knjige in našega kulturnega jezika. Študiral je na Reki, Salzburgu in Trstu. Tu je bil kot duhovnik v službi škofa Bonoma. Tedanje družbene razmere so vplivale nanj, da se je navduševal za protestantske ideje. Zlasti se je navduševal za tisti del nauka reformatorjev, ki so poudarjali besede sv. Pavla v listu Rimljanom: »Vsak jezik bo slavil Boga« (Rimlj 14) in zahtevali, da vsakdo v svojem jeziku spoznava sveto pismo. Začel je uresničevati misel, da bi Slovence s tiskano knjigo učil moliti in brati sveto pismo. Tedaj je bil že na Nemškem.

Pred koncem leta 1550 sta izšli dve prvi slovenski tiskani knjigi: katekizem in abecednik. Trubar se je takrat podpisal »rodoljub ilirski« in naslovil knjigo na vse Slovence. Katekizem je poleg verskega nauka vseboval še šest pesmi, dve molitvi in pridigo o veri. Z abecednikom pa je hotel, da bi se rojaki učili branja. Trubar je pozneje izdal še prevod sv. evangelija po Mateju, pesmarico z naslovom: »Ena duhovna pesem«, prvi del prevoda nove zaveze, slovenski koledar in postilo tj. razlago nedeljskih in prazničnih evangelijev. Poleg teh knjig je Trubar izdal tudi pesmarico psalmov in drugi del prevoda nove zaveze. Treba pa je poudariti, da je Trubar delal vse iz ljubezni do svojega naroda, ki je bil zapuščen in reven, gospodarji pa so bili tujci, ki so skrbeli za svoje graščine. Trubar je umrl v Derendingenu na Nemškem v starosti 78 let.

Navedli smo samo nekatere njegove najbolj poznane knjige. Trubar je napisal najdvajset slovenskih, eno nemško knjigo, deset nemških predgovorov in posvetil pa hrvaške knjige, natisnjene v cirilici in glagolici.

Ko smo hvaležni Primožu Trubarju za njegovo epohalno delo, želimo, da bi slovenska beseda povsod, kjer živijo Slovenci, rastla, se vzpela in dvignila do neba. »Beseda je izšla, izšla med nami res! Slovenska misel, vzpluj, vrzi se do neba! Razpni se! Po razponu tvojih kril bo meril narod čistost svojih sil...« (O. Župančič)

Zbornik Svob. Slovenije 1968

Bali smo se že, da letos Zbornik »Svobodne Slovenije« ne bo izšel. Stroški, ki so zvezani s to obširno knjigo, so zadnje čase namreč toliko narastli, da jih ni več mogoče kriti z redno prodajo izvodov. Letos je samo uspešna izvedba nagradnega žrebanja v Buenos Airesu omogočila izdanje tega Zbornika.

No, hvala Bogu, sedaj je Zbornik dosegel tudi naše kraje. To je res reprezentativna knjiga: 324 strani velikega formata na finem papirju ter z umetniško prilogo. Sicer pa te knjige tistemu, ki pozna Zbornike iz prejšnjih let, sploh ni treba priporočati. Težko bi našli na slovenskem knjižnem trgu knjigo, ki bi ji bila enakovredna. Bila bi za vse slovensko občestvo velika škoda, če bi Zbornik zaradi finančnih težav prenehal prihajati med nas.

Prvi del, ki obsega zanimive razprave, je najobširnejši, saj zavzema kar pol knjige. Najmočnejši je spis dr. Ljuba Sirca »Svoboda po kapljicah«, ki je že v prejšnjih Zbornikih objavil spomine na komunistične zapore v Sloveniji. To so pretresljivi doprinosi k najbolj žalostnemu poglavju slovenske zgodovine, katerega se danes že uprizoritelji sami sramujejo. In upravičeno! Izredno zanimivo je tudi tretje nadaljevanje razprave dr. Antona Podstenarja o težki usodi koroških Slovencev. To pot obravnava koroški problem z ozirom na voditelje slovenske manjšine ter na odnos, ki naj bi ga do nje imela civilna oblast. Tretja razprava, vredna pozornosti, je sestavek dr. Tineta Debeljaka: Upor in zator pisateljev pod komunističnimi diktaturami. K temu je še dodati študijo Antona Ilca, rektorja ruske misije v Belgiji o križevem potu ruske pravoslavne Cerkve.

Sledi zaglavje »Slovenska žena in mati«, h kateremu so prispevale svoje prispevke sodelavke iz Anglije, Belgije, ZDA, Kanade, Argentine, Slovenije, Trsta in Gorice (Zora Saksida), zbrala in uredila pa jih je Anica Kraljeva.

Nato so prikazani »Slovenstvu v čast — narodu v ponos« štirje odlični predstavniki slovenskega imena v tujini: dr. Tine Debeljak (Argentina), pisatelj Karel Mauser (ZDA), dr. Ljubo Sirc (Anglija) in dr. Jože Velikonja (ZDA).

Misli in poglede mladih je izrazila skupina fantov in deklet, ki so šli že vsi skozi argentinsko šolo. Splača se prebrati njih misli. So izraz novega rodu, ki pozna v glavnem Slovenijo le iz pripovedovanja odraslih. Občudovati je treba njih lepi, čisti jezik in zavzetost za to, kar je slovensko. Oceani jih ločijo od matične domovine, pa se zdi, da so z njo bolj povezani kot premnogi v naših krajih, ki žive v njeni bližini.

Sledijo nato sestavki o Slovencih v zamejstvu in izseljenstvu. O goriških Slovencih v letu 1967 poroča dr. Andrej Bratuž. Knjigo zaključi spis Janka Hafnerja o »krstni predstavi velerakete Saturn 5«, ki bralca seznani, kako daleč so že prišli napori obeh tekmecev, Američanov in Rusov, da pristanejo na luni.

Zbornik Svobodne Slovenije 1968 je moč kupiti v naših slovenskih knjigarnah v Trstu in Gorici, posreduje ga pa tudi uprava našega lista. Cena je 3200 lir, po pošti pa 300 lir več. —jk

Pismo misijonarja Majcena iz Vietnama

Vsakokrat, ko berem po našem časopisju članke o sebi in se gledam v zrcalu svoje lastne zgodovine, ko pregledujem bilanco računov v knjigi svojega življenja, se res ne smem preveč bahati. Če hočem biti odkritosrčen, moram ponižno prositi Boga za odpuščenje za nešteto napak in slabosti... Z druge strani pa tudi ni vse moja zasluga. Mi redovniki — tako sem rekel zadnjič sobratu v Saigonu — delamo ne vsak zase, temveč skupno; Bog nam tukaj ni dal kake izredne osebnosti, zato pa vsakemu posamezniku daje priložnost, da napravi nekaj vbodljajev na tej božji misijonski obleki. Da bi le ti šivi, pa naj bodo moji ali kogar koli, dobro držali. Za to je treba prositi Boga.

Tole si želim sedaj, ko lezem v sedmi križ: sebi, da bi srečno umrl; svojim novincem, da bi postali sveti duhovniki oziroma goreči sobratje; svojim gojencem in vsem drugim, ki jim velja moje misijonsko prizadevanje pa to, da bi v njih raslo, kar smo vsejali, da bi luč božje milosti vedno svetila v teh azijskih dušah, posebno v teh hudih in temnih časih.

Tu smo, hvala Bogu, še kar sorazmerno mirni. Gojenci so spet tu. Šola teče kot po navadi. Hkrati pripravljamo nove prostore, kajti prihodnje leto nameravamo imeti kakih 120 pripravnikov, izmed katerih bomo potem kakih 70-80 izbrali in poslali v Saigon, da bodo tam nadaljevali študije. Tudi za novince smo pripravili 40 prostorov. Kakor vidite, visoko merimo in kujemo načrte kljub vsemu, kar se dogaja okoli nas.

Seveda, tako varno pa tudi ni, kot je bilo svoj čas. Te dni imamo v tukajšnjih hribih dve četi vietkongovcev. Včeraj so napadli vojake na čajni plantaži, kakih 5 km od nas, v nedeljo (7. aprila) pa Cau Dat, 4 km od tod, kjer je naša pošta. Sinoči mi je ameriški kapetan pokazal vietkongovsko zastavo (rdeča in zelena z rumeno zvezdo v sredi), ki so jo sneli v neki vasi, kakih 10 km od tod, blizu trapistov, ki so na »osvobojenem« ozemlju, a niso preveč svobodni. Prišel me je obiskat tudi francoski lazarist, ki živi v hribih med primitivci; pravi, da mu puste, da odhaja in prihaja, in tudi ljudi puste pri miru, ker jim za sedaj pač kaže, da jih ne dražijo.

Mesto Dalat je še precej mirno. Tu je vojaška šola in ameriška postojanka. Zadnjič so ga vietkongovci delno zasedli, a v celoti ga ne bodo nikoli, ker ga vladni trdno držijo v rokah. Mi smo na poti, ki vodi iz Dalata k morju. Sam na sebi naš kraj ni posebno važen, pač pa je blizu, 3-4 km, ameriška radijska postaja, kjer imajo najmodernejše elektronske aparate za vzdrževanje zveze z vsemi mesti v Vietnamu in tudi z USA. Pred dnevi so se vietkongovci pritihotapili v železniški predor, ki drži pod hribom, kjer so Amerikanci. Če bi se vnel boj okrog te postaje, tedaj bi bili seveda tudi mi v nevarnosti.

Končam z zahvalo za vso izkazano pomoč in s prošnjo za molitve.

Tram Hanh, 13. aprila 1968

Andrej Majcen SDB, misijonar

Ker je „blatil“ Sovjetsko zvezo

4. avgusta 1952 je športni tednik »Start« v Pragi objavil tabelo dobitnikov medalj na olimpiadi v Helsinkih, ki se je prejšnji dan končala. Po znanem sistemu točkovanja zlatih, srebrnih in bronastih medalj, ki ga uporabljajo športni časnikarji po vsem svetu, je list izračunal, katero moštvo je bilo na olimpiadi najboljše. Tabela je bila takale (prva številka točke, druga zlate medalje, tretja srebrne in četrta bronaste):

1. ZDA	492.5	40	19	17
2. ZSSR	477.0	22	28	16

Kmalu zatem je urednik »Starta« Milan Ruman dobil sporočilo, da je odpuščen iz službe z obrazložitvijo, ki jo objavljamo v celoti:

»a) V 32. številki časopisa "Start" z dne 5. avgusta ste objavili popolnoma napačen in na neresnici temelječ podatek o dokončni razporeditvi narodov na XV. olimpijskih igrah.

b) Navedeni podatek ste objavili kljub temu, da ste vedeli, da je prvo mesto na XV. olimpijskih igrah zasedla ZSSR, hkrati pa ste dali v tisk tabelo, ki ste jo sami sestavili in na kateri so na prvem mestu ZDA.

c) Tabela, objavljena v omenjeni številki časopisa "Start" je napačna tudi zato, ker namesto Zahodna Nemčija in Južna Koreja pišete le Nemčija in Koreja.

Iz zgornjega izhaja, da ste kot časnikar s takim svojim početjem dali sovražnikom ZSSR in dežel ljudske demokracije argument za obrekovanje ZSSR, ljudskih demokracij in tabora miru, kakor tudi argument za spodkopavanje zaupanja v prednost sovjetske fizkulture, kot vzora naprednega fizkulturnega sveta.«

Sposoben in dober športni časnikar Milan Ruman je izgubil službo kot urednik v »Startu« in tudi pot v vsa druga uredništva ali k delu, ki bi ustrezalo njegovi izobrazbi in sposobnosti, mu je bila zaprta. Dolga leta se je preživljal s težaškim ročnim delom kot nekvalificiran delavec v raznih tovarnah.

KRATKE NOVICE

Radijska oddaja o Marijini baziliki v Turinu

9. junija 1868 je bila posvečena bazilika Marije Pomočnice kristjanov v Turinu. Baziliko je postavil sv. Janez Bosco. Ob stoletnico se vršijo sedaj velike marijanske slovesnosti v Turinu. Tej pomembni stoletnici bomo posvetili radijsko oddajo »Vera in naš čas« v nedeljo, 9. junija, prav na dan stoletnice znanega Marijinega svetišča. Vabimo, ob 12.15 poslušajte!

Omejena prazniška dolžnost

Kanadski škofje so odvzeli dolžnost svojim maše na praznične dneve, ki niso državno priznani. Državno priznana sta pa samo božični praznik in novoletni dan. Nadškof Jordan iz Edmontona je ob tej odločitvi kanadskih škofov dejal, da je to odgovor Cerkve na potrebe ljudstva v moderni družbi in dokaz, kako se Cerkev zna prilagoditi časom.

Uspel nastop mladine iz Novega mesta

Zadnjo nedeljo je bila dvorana Katoliškega doma v Gorici zopet pozorišče prijateljskega srečanja med slovenskimi deželami, saj smo lahko prvič pozdravili v naši sredi rojake z Dolenjske. V okviru primorsko-dolenjskih stikov se nam je predstavila Glasbena šola iz Novega mesta, ki je gostovala v Gorici na vabilo Zveze slovenske katoliške prosvete.

Goriškemu občinstvu so se predstavili gojenci glasbene šole, zato je bila prireditev predvsem odraz glasbenega prizadevanja dolenjske mladine. Vsi nastopajoči so ne glede na umetniške sposobnosti, seveda sorazmerno z njihovimi študijskimi leti, pokazali simpatičen in samozavesten nastop. Skupno so predvajali 25 točk v šoli za klavir, violino, čelo, flavto, klarinet, kitaro in solopetje. Torej kar pester spored, ki je občinstvu gotovo prikazal dovolj možnosti glasbene govorice. Sam program je bil dokaj raznoliko sestavljen, saj je obsegal klasične, romantične in sodobne skladatelje. Tako smo lahko zabeležili imena kot so Gluck, Loellet, Mozart, Chopin, Glinka, Grieg, Grandval, Grečaninov, Čajkovski i. dr. Od slovenskih skladateljev pa so bili zastopani Bučar, Stanič in Adamič.

Treba bi bilo pregledati posamezne točke nedeljskega sporeda, a omejili se bomo na najznačilnejše in najbolj uspele. Najmlajši so zaigrali na klavir oz. violino nekaj lažjih skladbic, ki jih je občinstvo prav zaradi samih izvajalcev toplo sprejelo. V klavirskem oddelku je nastopilo več gojencev, med katerimi so nekateri pokazali že precejšnjo izvežbanost in izrazno moč. Med temi je bila gotovo najboljša Avbar Cvetka iz višjega letnika, ki je nastopila v raznih skladbah. V štiriročni zasedbi je odigrala skupaj s Štih Regino Borkovčevo skladbo Šaljivec, moderno in tehnično kar zahtevno, ter z Gostio Ireno Ples Čajkovskega. Sama pa je izvajala Griegovo skladbo Ptiček in Mozartovo Fantazijo v d-molu. Zlasti tu je pokazala precejšnjo nadarjenost v interpretaciji. Štih Regina je s poudarkom odigrala Chopinov preludij v c-molu. V violini je tudi nastopilo več gojencev. Med njimi je pokazal veliko smisla za muziciranje Grilc Marjan iz višjega letnika, ki je izvajal virtuozistično Staničevo Tarantelo. Isti je tudi nastopil z Grilcem Bojanom v odlomku iz Mazasovega dueta za dve violini in klavir. Več gojencev je nastopilo nato v solopetju. Zelo občuteno je podala v angleščini dve črnski duhovni pesmi Skok Marjeta. Prijeten glas pa je v Bučarjevem samospevu Delavec pokazal Mlekuš Valter. Poleg tega smo slišali še dva pevska dueta. Gojenka Žabkar Polonca je na čelu lepo odigrala Mozartov Bagatelo ob spremljavi prof. Groembingove. Kot čelist je nastopil še Poredoš Zoran z arijo iz Gluckove opere Orfej. S flavto se je predstavila Saje Vesna in mehko izvedla Adagio predklasika J. B. Loelleta. S klarinetom pa je nastopil Gorenc Stane v Mozartovem Vaškem plesu. Svoje mesto je našla tudi kitara, ki nam lahko pričara tudi zvoke resne oz. klasične glasbe. Tu se je predvsem izkazal Švent Andrej s skladbama Capriccio J. Mertza in Spagnoletta neznanega avtorja.

Po teh bežnih stavkih o samem sporedu nedeljskega koncerta bi rad dodal še nekaj besed o sami Glasbeni šoli v Novem mestu, o kateri je rad posredoval nekaj podatkov njen ravnatelj prof. Ernest Jazbec. Kot državna glasbena šola deluje ta ustanova od leta 1946 dalje, medtem ko je bila v prejšnji Jugoslaviji Glasbena Matica. Danes obiskuje šolo kakih 150 gojencev z vse Dolenjske. Po svojem značaju odgovarja nižji glasbeni šoli, pripravlja pa tudi gojence za srednjo in višjo stopnjo. Na šoli poučujejo skoraj vse instrumente ter imajo tudi godalni orkester, ki nastopa tudi skupno z zborom. Že večkrat so registrirali na ljubljanskem radiu, stalno nastopajo tudi povsod po Dolenjskem. Sploh ima Glasbena šola v Novem mestu vlogo koncertne poslovalnice in s tem koordinira glasbeno-prosvetno delo in prireja koncerte.

Veliko zaslugo za nedeljski nastop dolenjske mladine ima član Slovenskega okteta in predstavnik Ljubljanskega festivala Tone Kozlevčar, ki je tudi spremljal mladino iz Novega mesta na goriškem gostovanju.

Z nedeljskim koncertom se je navezal nov stik goriških Slovencev z dolenjskimi brati. Prav gotovo ne bo zadnji. In prav v potrdilo temu bomo tudi Goriški Slovenci vrnili že ta mesec obisk prijateljem iz Novega mesta, ko bomo ponesli našo pesem in besedo od Soče k rojakom do Krke.

Andrej Bratuž

Dr. Drago Štoka proglašen za svetovalca

V ponedeljek, dne 3. junija je okrožna volilna komisija na sodišču v Trstu proglasila dr. Draga Štoko za deželnega poslanca. Sodišče je uradno sporočilo, da je dobil dr. Drago Štoka v tržaškem volilnem okrožju 2907 preferenčnih glasov. Mlademu in agilnemu svetovalcu še enkrat čestitamo k izvolitvi. Kakor smo že pred volitvami napovedali, je bilo letos potrebnih za izvolitev našega svetovalca več glasov kakor pri prvih volitvah v deželni svet. Slovenska skupnost je bila letos zadnja, ki je dosegla dovolj velik ostanek v skupnem kotlu, medtem ko je bila pred štirimi leti za njo še republikanska stranka, ki je izvolila svojega svetovalca z ostankom nekaj nad 6.000 glasov.

V novem deželnem svetu se razmerje političnih sil ni bistveno spremenilo, dasi so socialisti izgubili polovico svojih svetovalcev. Leva sredina, to je krščanski demokrati, socialisti in republikanci imajo v novem deželnem svetu 36 svetovalcev od skupnega števila 61. Zato lahko sestavijo večino in deželni odbor. Majhna težava bi lahko nastala, ker so združeni socialisti v Rimu sklenili, da za zdaj ne bodo sodelovali s krščanskimi demokrati v vladi leve sredine zaradi znatnega padca glasov pri parlamentarnih volitvah. Če bi se po tej odločitvi stranke v Rimu ravnali socialisti tudi v naši deželi, bi nastale težave. Krščanski demokrati imajo namreč sami 29 svetovalcev. Zagotovo lahko računajo še na enega republikanskega svetovalca, kar pa še ni dovolj za večino, ki mora znašati vsaj 31 svetovalcev. Do tega položaja pa skoro gotovo ne bo prišlo. Osrednje vodstvo PSU v Rimu dopušča, da njeni člani v raznih krajevnih ustanovah (občinah, pokrajinah in deželah) sodelujejo z drugimi strankami in tako preprečijo vladne komisarje. Poleg tega je znano, da so socialisti zelo radi na oblasti. Pravijo, da se bodo v Trstu naredili precej važne, a bodo stopili v večino in deželni odbor. Zahtevali pa bodo precej visoko ceno od krščanskih demokratov, ki jo bodo gotovo plačali.

Izjava Slovenske skupnosti o zadnjih deželnih volitvah

Slovenska skupnost, ki je na letošnjih deželnih volitvah nastopila skupno s Slovensko demokratsko zvezo v Gorici in s Slovensko levico v Trstu, se toplo zahvaljuje vsem tistim zavednim Slovenkam in Slovencem, ki so glasovali slovensko. Še prav posebno zahvalo izreka kandidatom, aktivistom in podpornikom, ki so s svojim delom in prispevki pripomogli, da se je naša lista lepo uveljavila in pokazala, da se slovenska misel vedno bolj širi in poglablja.

Izidi zadnjih volitev nam potrjujejo, da se naši volivci strinjajo s programom liste Slovenske skupnosti in ga odobravajo. Volitve so pokazale, da se v slovenskem javnem mnenju vedno bolj uveljavlja prepričanje, da je Slovenska skupnost nadstrankarska organizacija, ki so ji pri srcu predvsem narodnoobrambna vprašanja naše zamejske skupnosti, zlasti še okrepitev slovenske šole in obramba slovenske zemlje. Volivci so se prepričali, da se je Slovenska skupnost od svojega nastanka dalje vedno zavzemala za slovenske pravice in koristi. Hkrati so spoznali, da si naša organizacija ob vsaki priložnosti prizadeva uveljaviti gospodarske in socialne zahteve slovenskega delovnega človeka, zlasti še revnejših slojev.

Iz izidov zadnjih volitev je pa še razvidno, da volivci odobravajo tudi pot, ki si jo je Slovenska skupnost izbrala za izbojevanje slovenskih pravic in zaščito naših koristi. Ta pot ni pot opozicije zaradi opozicije, niti ni pot sodelovanja za vsako ceno. Slovenska skupnost je za sodelovanje z vladnimi strankami, če to koristi slovenski manjšini, toda prav tako nasprotuje takšnemu sodelovanju, če to škoduje naši narodnostni skupnosti. Ker je Slovenska skupnost samostojna in neodvisna slovenska organizacija, zato si je vedno ohranila možnost ukrepati tako, kakor ji narekujejo slovenske koristi.

In prav ta ugotovitev je privedla naše volivke in volivce do spoznanja, da predstavlja Slovenska skupnost pravzaprav slovensko vest, ki povzroča krize pri tistih Slovencih, ki so vključeni v italijanske stranke. Ta vest jih večkrat prisili, da se pri svojih italijanskih vodstvih odločneje zavzamejo za slovenske zadeve. Te vloge Slovenske skupnosti ne more danes nadomestiti nobena druga slovenska politična ali kulturna organizacija v Italiji.

Končno so volivke in volivci še ugotovili, da so se v Slovenski skupnosti začeli poleg starejših in srednjih krepko uveljavljati tudi mlajši rodovi, ki so prinesli v njene vrste nove poglede in prijeme ter jo vsestransko razgibali. Ta pojav predstavlja najboljše jamstvo, da te slovenske politične organizacije na Tržaškem ne bo tako kmalu konec, temveč bo prav nasprotno imela vedno večjo vlogo v političnem življenju zamejskih Slovencev.

Tajništvo Slovenske skupnosti

Naserjev dar sv. očetu

Egiptovski poslanik pri Sv. sedežu je v imenu predsednika Naserja poklonil sv. očetu dragoceno marmornato vazo, ki so jo našli v piramidi Sosér iz časa 2700 let pred Kristusom. Predsednik Naser je hotel na ta način izraziti hvaležnost za pomoč, ki jo je nudil sv. oče pri reševanju starih spomenikov v Nubijski puščavi. Ko bo dograjen asuanski jez, bodo prišli mnogi spomeniki za vedno pod vodo. Zato hitijo z reševanjem. V Nubijski puščavi so našli številne sledove iz življenja prvih kristjanov.

Počitnice v korist gradnje bolnišnice

70 nemških fantov, članov katoliške obrtniške organizacije Kolping, bo letošnje poletje preživelo v Solunu. Brezplačno bodo pomagali pri gradnji velikega zdravniškega središča za zaostale otroke. V bolnišnici bo prostora za 400 otrok.

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Spored od 9. do 18. junija 1968

Nedelja: Prvi: 12.00 Verska ura. 21.00 Komisar Maigret, Izginulo truplo. 22.10 Športne vesti. — Drugi: 21.15 Settevoci.

Ponedeljek: Prvi: 21.00 Izdajalec, film. — Drugi: 21.15 Sprint. 22.00 Koncert.

Torek: Prvi: 18.45 Današnji verski problemi. 21.00 Antony, Dumas, drama. 22.10 Ženska in kamen, H. Moore. — Drugi: 21.15 Izgubljeni mir, zgodovinski dokum.

Sreda: Prvi: 21.00 Almanah. 22.00 Šport ob sredah. — Drugi: 21.15 Starec in morje, Spencer Tracy, film.

Četrtek: Prvi: 21.00 Pravica na podeželju, Čehov. — Drugi: 21.15 Plošča za čez poletje.

Petek: Prvi: TV 7. 22.00 Tv film. — Drugi: 21.15 Plošča za čez poletje, 2. večer.

Sobota: Prvi: 19.35 Duhovna misel za nedeljo. 21.00 Plošča za čez poletje, zaključni večer. — Drugi: 21.15 Atlant.

Radi tehničnih ovir je letošnji tabor na Repentabru, najavljen za 23. junija, preložen na kasnejši čas. Datum bomo pravočasno javili.

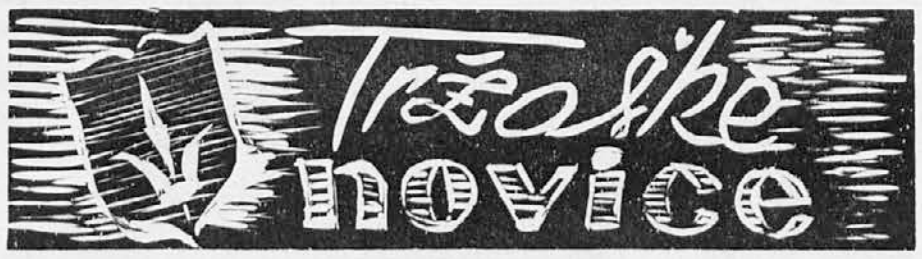

Sv. Ivan

Na binkoštno nedeljo je pristopilo v naši župniji 21 otrok k prvemu sv. obhajilu. Dogodek pomeni skoro novo pomlad naše slovenske šole in je zato zelo razveseljiv. Saj grozi našemu narodu pogin prav zaradi družin, ki so postale nezveste slovenski šoli, zaradi naivnosti naših volivcev, ki dajejo glasove italijanskim strankam in zaradi razlaščevanja slovenske zemlje. Slovesnost je bila zelo prisrčna, posebno je ugajalo petje našega cerkvenega zbora; starši, otroci in vsi slovenski župljani, ki smo napolnili cerkev do zadnjega kotička, smo doživeli lep praznik.

Letos smo imeli tudi pri šmarnicah zadovoljivo udeležbo. Zadnji dnevi, posebno sklep, so zavzeli značaj malega misijona.

Gradnja našega Doma lepo napreduje in vse kaže, da se bližamo h koncu. Seveda žrtve presegajo naše moči, zato se vsem priporočamo za pomoč.

Dejavnost Društva slovenskih izobražencev

Prvo nedeljo v juniju je bila maša za slovenske izobražence v župni cerkvi v Mačkovljah. Naslednji ponedeljek pa je prof. Martin Jevnikar ocenil v Društvu slovenskih izobražencev v ul. Donizetti novo pesniško zbirko dr. Stanka Janežiča Tihe stopinje. Odlomke iz Janežičevih del sta brala Marija Mislej in Miro Opelt.

Predavanje o astronomiji

Ravnateljica tukajšnjega astronomskega observatorija prof. Margerita Hack je pretekli teden govorila o novem radioteleskopu, ki so ga pred kratkim namestili v kraju Medicina blizu Bologne. V svojem predavanju je prof. Hack obrazložila občinstvu pomen novega radioteleskopa, ki bo lahko registriral elektromagnetne valove iz najbolj oddaljenih ozvezdij.

Trikotna miza KASTE

Krožek absolventov slovenske trgovske akademije je pretekli teden organiziral trikotno mizo o problemih mladega človeka v službi. Za absolvente sta se razgovora udeležila Mijot in Brajnik, za delodajalce kapetan Tavčar in Bole, za profesorje pa prof. Jevnikar in prof. Turina. Moderator je bil dr. Aljoša Logar.

Obračun deželne uprave

Odbornik za finance Tripani je deželnemu odboru obrazložil obračun deželne uprave za poslovno leto 1967. Iz odbornikovega poročila izhaja med drugim, da so znašali izdatki deželne uprave 59 milijard 450 milijonov lir. Od teh je porabila nad 48 milijard za naložbe in nad 11 milijard za tekoče izdatke. O obračunu bo razpravljal tudi novoizvoljeni deželni svet, ki se bo v kratkem sestal na prvo sejo.

Smrtna nesreča

Preteklo sredo je v tržaški splošni bolnišnici umrla 13-letna Nadja Milič iz Nabrežine. Nesrečno deklico je nekaj dni prej povozil avtomobil, ko je prečkala pokrajinsko cesto v Nabrežini. Prizadeti družini izrekamo iskreno sožalje.

Katoliški tisk v Angliji

V Angliji je pet milijonov katoličanov. Katoliško časopisje je dobro urejevano in zelo razširjeno. Računajo, da pride vsak teden v vsako katoliško družino po en katoliški časnik.

JOSEFINE STEGBAUER 68
Prevedel J. P.

„Veš li število zvezdà...?“

»... V srcu tožnem mi tako doni,
taleč tam je sreča, kjer mene ni!«

Kakor tihi mrtvaški zvonovi so donele strune pod lokom. In vedno tiše, dokler ni zamrla melodija, kakor vzdih samotnega, trudnega potnika.

Gretica je povesila gosli. V dvorani je za hip ostalo vse mrtvaško tiho. Potem je zaorilo burno ploskanje. Poslušalci so vstajali s sedežev in od vseh strani je donelo med ploskanjem: »Še enkrat! Še enkrat!«

Gretica se je vsa bleda priklonila in odšla. Poslušalci pa so še burneje zaploskali in ropotali z nogami.

Profesor Schreiner je stopil na oder: »Ker je že pozno...« je začel, pa so ga prekričali: »Gretica Thorn! Gretica Thorn!«

Neodločen je zmignil z rameni in pomignil Gretici za kulisami. Gretica je stopila k njemu in oba sta se priklonila občinstvu. Toda občinstvo je hotelo pesmi. »Še enkrat! Še enkrat!« je donelo po dvorani.

Profesor je sedaj pustil deklico samo in se umaknil za kulise. Naj le ponovi isto pesem, če že ljudje hočejo! Toda Gretica je ni hotela ponoviti. Uglasila je hitro gosli — in takoj je utihnila dvorana. Potlej se je spet priklonila in z zamolklim glasom naznanila: »Variacije ljudske pesmi«.

Pesem, ki se je sedaj oglasila, je premagala zadnje dvome Jurija Frohnerja.

Jasno, zveneče je zadonela v dvorano preprosta melodija:

»Veš li število zvezda,
na širnem obzorju neba...?«

Po čudovitem predvajanju Schubertovega »Popotnika« bi pri nobenem drugem igralcu ne žela preprosta narodna pesem uspeha. Gretica Thorn pa je s prvo pesmijo peljala poslušalce v tajne svoje lastne srčne bolečine, razodela neutešeno hrepenenje otroka, ki išče starše in jih ne more najti. Zato je sedaj s to pesmijo prav tako zajela srca poslušalcev. Saj je ta pesem v živem nasprotju s prvo oznanjala živo zaupanje v Boga, ki skrbi za vse stvarstvo, ki ima celo mušice, ki se igrajo v sončni luči preštete. Preprosto melodijo je Gretica odela v razne glasbene oblike, ki so še bolj poudarjale neskončno ljubezen in očetovsko skrb božjo. Poslušalcem se je zdelo, kot da bi se mešal med preprosto melodijo duh večnosti, vedno polnejši je bil izraz njene pesmi: »Veš li število zvezda...?«.

Kritiki večjih dnevnikov so izvlekli bloke in svinčnike in začeli pisati navdušeno oceno njenega predvajanja. Ostale poslušalce pa je preprosta melodija, odeta v umetniško izdelano spremljavo, tako prevzela, da so z naravnost vzorno pobožnostjo poslušali. Kakor molitev se je dvigala sedaj melodija v vedno višjih tonih, vedno bogateje spremljana, kot škrjančkovo žvrgolenje, ki v pomladnem jutru kipi proti nebu, in je oznanjala v veselem, vriskajočem zaupanju:

»... Oče nebeški jih vse je preštel,
da nihče bi mu nobene ne vzel...«

In vprašujoče je melodija ponovila prve zvoke: »Veš li število zvezda, — na širnem obzorju neba...?«

Ko se je Gretica priklonila in se tako zahvalila za burno ploskanje, je nekdo postavil pred njo košaro, polno vrtnic, šmarnic in spominčic. Marjetica je na svoj način že par dni poprej izvedela, katere cvetlice ima Gretica najrajši. Toda zdaj se je Gretica komaj zmenila za cvetje. Skromno se je priklonila občinstvu in odšla. Prav ta njena skromnost je še bolj vzpodbudila poslušalce in vedno burnejše je postajalo ploskanje.

Končno je tudi to ponehalo. Jurij Frohner je stal že na trnju. Sedaj se ni mogel vzdržati. Šel je iz lože in zataval proti garderobi. Toda že na stopnicah je moral obstati pred zaklenjenimi vrati. Pa je potrkal. Nič. Začel je razbijati kar s pestjo po zaprtih vratih. Prihitel je od nekod gledališki paznik: »Dostop v garderobo je dovoljen šele po predstavi.«

Jurij je odšel nazaj v svojo ložo in hotel govoriti vsaj z gospo Thorn. A odvetnik Bürgl mu je odsvetoval: »Pusti sedaj gospo! Sam vidiš, kako prijetno presenečena in srečna je sedaj nad lepim in umetniškim nastopom "svoje" — kot še vedno misli — Gretice. Nikar ji ne pokvari te lepe ure!«

In Jurij Frohner se je — čeprav nerad — vdal.

V garderobi so se zbrale sošolke okrog Gretice in ji navdušeno čestitale. Gretica se je skromno branila. Vsa ta hvala in občudovanje ji je bilo zoprno.

»Takoj se moram preobleči,« se je zato opravičila in tako dosegla, da so jo sošolke pustile samo. S sabo je prinesla modro mornarsko oblekico, v kateri so jo takrat našli v ruševinah vlaka. Brž je slekla belo obleko in si oblekla modro.

»Prosim, če bi mi odprli,« je zaprosila profesorja Schreinerja. »Tako rada bi šla k mamici.«

Profesor ji je rad ustregel. Saj je ona pomenila zmagoslavje njegove šole ta večer. Ko se je Gretica hotela od ostalih posloviti, je Senta dejala: »Saj se bomo še potlej videle, ko boš prišla po svoje gosli. Zdaj pa le stisni roke, da mi bo uspel moj solo!«

(se nadaljuje)

Nabirka za naše zavode

Na kvatrno nedeljo, dne 9. junija, to je na praznik Sv. Trojice, bo kot že običajno, po slovenskih župnijah in duhovnijah na Goriškem ter pri slovenskih mašah v Gorici nabirka za naša goriška vzgojna zavoda Alojzijevišče in Zavod sv. Družine. Našim dobrim ljudem nabirko toplo priporočamo, gg. dušne pastirje pa prosimo, da nabrani denar čimprej pošljejo v Alojzijevišče.

Pok. Marija Novak

Pretekli četrtek smo v Gorici pokopali učiteljico Marijo Novak. Pokojna je učakala 80 let. Bila je hčerka nekdanjega ravnatelja državne gimnazije v Gorici Gustava Novaka, ki je bil priznan matematik in ugleden profesor pod staro Avstrijo. Kot učiteljica je Novakova do fašizma učila po raznih slovenskih vaseh, potem pa je bila premeščena v Italijo. Po zadnji vojni se je vrnila na slovenske šole in bila nameščena v Štandrežu, nazadnje pa v Gorici v ulici Croce. Tu je stopila v zasluženi pokoj. Pokojna je bila vestna učiteljica in dobrega srca. Pokopana je na goriškem pokopališču v družinski grobnici. Bog ji bodi milostljiv plačnik.

Zaključek šmarničnih pobožnosti v Gorici

Po vseh goriških cerkvah so se verniki v velikem številu udeleževali šmarnic. Slovenski verniki smo imeli svoje šmarnice zjutraj v stolnici s sv. mašo, zvečer pri Sv. Ivanu in v zavodu Sv. Družine. Največja je bila udeležba pri Sv. Ivanu, kjer smo z zanimanjem poslušali branje Baragovih šmarnic. Zelo slovesen je bil zaključek. Ob prižganih svečah, simbolu naše vere, smo ponovili krstne obljube in ponovno obljubili zvestobo Kristusu, ko smo zmolili vero. Sledil je še »ofer«. Vsak je dobil spominsko podobico Friderika Barage z molitvijo za njegovo proglašenje blaženim.

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

Rimska kronika

V začetku maja se je mudila v Rimu na izletu skupina 34 gojenk gospodinjske šole v Št. Rupertu pri Velikovcu na Koroškem, ki jo vodijo slovenske šolske sestre. Izletnice so se udeležile tudi avdience pri sv. očetu ter mu poklonile lep mašni plašč, ki so ga bile same izdelale. Sv. oče je bil darila vidno vesel in je blagoslovil gojenke ter zavod, želeč jim mnogo uspeha na nadaljnji življenjski poti.

Društvo »Slomšek« je imelo v aprilu prireditev, ki je bila posvečena dnevu miru. K uspehu prireditve so mnogo pripomogli trije bogoslovci iz Vietnama, Sudana in Nigerije, ki študirajo v Zavodu za širjenje vere (Propaganda fide). Prikazali so položaj svojih dežel zlasti v zvezi z vero, predsednik društva g. Roman Rus je pa poudaril, da je mir dar Sv. Duha in da se ga lahko zgradi le na osnovah družbene pravičnosti in mednarodnega bratstva.

Osemdeset let življenja je dopolnil bivši tajnik in poslanec Slovenske ljudske stranke g. Marko Kranjc, ki živi poleg hiše slovenskih sester v ulici dei Colli 8 ter zvesto vsak dan v sestrski kapeli opravlja sv. mašo za redovno skupnost. Želimo mu še mnogo lepih in zdravih dni v večnem mestu.

Iz Slovenije

Dr. Ivo Šorli - Spominska plošča

Pisatelj dr. Ivo Šorli se je rodil v preprosti kmečki hiši v Podmelcu 19. aprila 1877. Gimnazijo je dovršil v Gorici, pravne študije pa v Gradcu. Kot notar je služboval po mnogih krajih širom Slovenije. Pesniti je začel že kot dijak. Kmalu pa se je ves posvetil prozi, ker je spoznal, da lahko le v njej ustvari nekaj trajnega. Nanj so vplivali predvsem Cankar, Kersnik in Maupassant. V njegovih delih prevladujeta naturalizem in realizem. Snov je zajemal v domačem kmečkem in meščanskem okolju. Ustvaril je dolgo vrsto črtic, povesti in romanov. Prevajal je Maupassanta in Cervantesa. Avtobiografija »Moj roman« je važna tudi za politično zgodovino Primorske pred prvo svetovno vojno. Med primorskimi pisatelji se je uvrstil med prednja mesta. Umrl je 17. novembra 1958 v domu onemoglih na Bokalcah pri Ljubljani. Pokopan je v Kranju.

Podmelčani in Klub starih goriških študentov mu bodo za desetletnico smrti odkrili dne 9. junija 1968 spominsko ploščo na rojstni hiši pri Podrobniku nad Podmelcem. Slovesnost začne ob 10. uri.

Katoliška univerza v Tokiu

Katoliško univerzo v Tokiu obiskuje devet tisoč študentov. To univerzo so ustanovili leta 1913 nemški jezuiti.

Praznik češenj v Mačkovljah

Zaradi slabega vremena v dopoldanskih urah je kazalo, da ne bo nič s tradicionalnim praznikom češenj, ki ga že dolga leta organizira Slovenska prosveta v Mačkovljah. Pa se je v zgodnjih popoldanskih urah vreme izboljšalo, da je lepo število domačinov ter gostov iz drugih vasi in iz mesta prišlo vedro razpoloženih v gozdič nad vasjo.

Glavni kulturni nastop je bil ob 17. uri, na katerem so nastopili mačkovljanski pevski zbor pod vodstvom dr. Hareja, zbor tržaških skavtinj in skavtski mešani zbor pod vodstvom Janka Bana ter ekumenski oktet pod vodstvom dr. Hareja. Pozdravno besedo je posredoval akademik Franko Žerjal. Dolinski fantje so poskrbeli za dobro voljo in smeh, mladinski ansambel Pleiades pa je igral modernejše ritme. Dobro je bilo poskrbljeno tudi za pijačo in jedačo. In tudi češenj seveda ni manjkalo.

Antene in antena

Živimo v času anten. Antene na strehah so za stanovalce v hišah okno v svet. Prestrezajo radijske valove v ozračju ter jih vodijo v radijske in televizijske sprejemnike. Antene posredujejo človeku znanost, kulturo, dogodke iz vsega sveta, govor, glasbo in slike.

Obstaja pa še druga antena, toliko stara, kolikor časa je že človek na svetu. Brez žic prestreza valove božjih navdihov in razodetih resnic, povezuje ljudi z Bogom, naravno z nadnaravnim, časno z večnim, končno z neskončnim. Ime ji je vera. Pobliže spoznati to anteno je namen knjižice »Antene in ANTENA«, ki je v okviru »Knjižic« izšla nedavno v Ljubljani in je na razpolago tudi našim vernikom na Tržaškem in Goriškem.

Knjižica, ki jo je spisal Franc Mihelčič in ima 48 strani, je razdeljena v tri poglavja. Prvo: Antena vera razloži pojem vere, drugo: Na nekaterih hišah ni antene vere, našteje pet vzrokov, zakaj mnogi ne verujejo (nepoučenost v veri, enostranska usmerjenost življenja, pohujšanje nad trpljenjem, verska brezbrižnost, greh), tretje poglavje pa razlaga, kako je treba anteno vere postaviti, da bo človeku v blagoslov.

Zanimivo knjižico toplo priporočamo. Dobite jo v naših župniščih in v naših knjigarnah v Trstu ter v Gorici. **—jk**

1000

»Nedelja«, cerkveni list krške škofije za slovenske vernike na Koroškem, je prinesel v zvezi z izidom tisoče številke našega lista sledeče poročilo:

KATOLIŠKI GLAS - 1000 ŠTEVILK. V goriški in tržaški škofiji imajo tamkajšnji slovenski verniki svoj versko-kulturni list, katerega so ustanovili pred dvajsetimi leti in je imel doslej tisoč številk in skoro pet tisoč strani velikega formata. List je bil ustanovljen v času, ko je malokdo upal jasno povedati resnico, ker sta strah in propaganda komunističnih agentov onemogočala resnici in pravici do veljave. Tedaj je skupina duhovnikov v Gorici, kljub mnogim nasprotovanjem in nevarnostim začela izdajati katoliški list, ki naj bi v službi resnice in vere pisal jasno in odkrito in odločno. To je tudi vršil in še danes vrši. Zato je pa imel mnogo nasprotnikov in se je marsikomu zameril. Toda vsi so morali priznati, da je hotel biti vedno pravičen in nepristranski. Vsa dogajanja skuša pokazati s katoliškega stališča in odkrito. Nedavno je odličen naš kulturnik dejal: »To je časopis, ki si upa z resnico na dan!« In prav zato je »Katoliški glas« iz Gorice tako ugleden list. Tudi mi mu čestitamo in se veselimo njegovega uspeha, saj opravlja podobno nalogo kot naša »Nedelja«.

K ČESTITKAM, ki ste jih prejeli za tisočo številko »Katoliškega glasa«, se pridružujem tudi jaz, saj sem njegov naročnik že od vsega začetka izhajanja. Dejansko ste opravili veliko delo in to pri tako skromnih sredstvih. Naj vas Bog blagoslovi, »Katoliški glas« pa naj še dolgo vrsto let kliče naše ljudi k prebujenju in vstajenju!

Anton Vodè SDB
Foglizzo (Torino)

OB TISOČI ŠTEVILKI edinega slovenskega katoliškega tednika v Italiji, »Katoliškega glasa«, društvo rimskih Slovencev »Slomšek« iskreno čestita uredništvu in upravi, ki sta vedno ljubeznivo objavljala »Slomškova poročila«, in jima želi tudi v bodoče mnogo uspehov.

Roman Rus, predsednik

V MARIJINEM DOMU V ROJANU
bo v nedeljo, 9. junija ob 17. uri

NASTOP

gojencev glasbenih šol
Sv. Ivan, Sv. Križ in Občine

SPORED

Klavirske točke, petje, prizor »Dva računa«, balet. — Prisrčno vabljeni!

RAZNO

Večja odškodnina in nov rok za prijavo opuščenega imetja v Jugoslaviji

Državni zakon št. 193 z dne 6. marca 1968 prinaša nekaj zanimivosti za tiste, ki so na področju Pulja, Reke, Zadra in cone B pustili svoja premoženja.

Po novem zakonu je odškodnina za opuščena imetja povečana za okrog 10 do 20 odstotkov. Kdor je že prejel zadevno odškodnino, mu bodo pristojni uradi avtomatsko plačali tudi omenjeni povišek in zato naj ne vlaga nobene posebne prošnje. Prednost pri tem izplačevanju bodo imela imetja v vrednosti do 3 in pol milijona lir in osebe, ki bodo dokazale nujno potrebo. Vsi ostali, ki še niso prejeli odškodnine, jo bodo prejeli v smislu novih poviškov.

Kdor pa doslej sploh ni prosil za odškodnino za opuščeno imetje v omenjenih krajih, ima po novem zakonu možnost, da to stori sedaj in vloži prošnjo najkasneje do 5. julija 1968.

Bolniško zavarovanje tudi za sestre duhovnikov

Dne 10. aprila 1968 je bil objavljen zakon št. 338, s katerim so ugodnosti bolniške blagajne oziroma zdravniške pomoči, ki jih uživajo katoliški in drugi duhovniki, razširjene tudi na njihove sestre, brez ozira na starost, če živijo z njimi v istem gospodinjstvu in so v njihovi oskrbi.

Obvezno cepljenje proti slinavki

Zdravstveno ministrstvo je v št. 131 Uradnega lista objavilo odlok, po katerem bodo morali živinorejci cepiti proti slinavki vso govejo živino, ki je stara nad tri mesece. Cepljenje bodo opravili občinski ali poverjeni živinozdravniki v mesecih oktober, november in december 1968. Cepivo bo brezplačno, le za cepljenje bodo lastniki plačali po 200 lir na žival.

Natečaji

Notranje ministrstvo je razpisalo natečaj z izpiti in naslovi za mesta občinskega tajnika drugega razreda. Starost 21-32 let. Kandidati morajo imeti doktorat v pravu ali pa drugi enakovreden naslov. Rok za predložitev prošenj zapade 20. julija 1968.

Ministrstvo za delo in socialno skrbstvo je razpisalo natečaj z izpiti in naslovi za 16 mest svetovalca — administrativni sektor — pri državnem inštitutu za socialno skrbstvo za osebje, uslužbeno pri javnopravnih ustanovah. Starost: do 32 let. Kandidati morajo imeti doktorat v pravu, ekonomiji ali sociologiji. Rok zapade 15. junija 1968. — Sporoča K.A.S.T.A.

RADIO TRST A

Spored od 9. do 15. junija 1968

Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 23.15

Dejstva in mnenja: 14.15 (samo ob delavnikih).

Šport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Nedelja: 8.30 Kmetijska oddaja. 9.00 Prenos sv. maše iz župne cerkve v Rojanu. 11.15 Oddaja za najmlajše: »Prigode pogumnega Jakca«. Prvi del. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 12.30 in 13.30 Glasba po željah. 14.30 Nedeljski vestnik. 15.30 »Primer Chapman«. Radijska drama. 17.30 Prijatelji zborovskega petja. 18.30 Koncert v miniaturi. 18.30 Iz pesniških gajev: »Karel Michelstaedter«. 19.15 Sedem dni v svetu. 20.30 Iz slovenske folklore: Lelja Rehar: Poklici: »Brentači jen grablje«. 21.45 Sodobna glasba.

Ponedeljek: 11.35 Šopek slovenskih pesmi. 12.10 Pomenek s poslušavkami. 13.30 Izbor motivov in melodij. 17.20 Ne vse, toda o vsem. 18.30 Iz opusa Schumanna in Prokofjeva. 20.50 Pripovedniki naše dežele: Zora Tavčar: »Štirinajstletna«. 21.30 Dvajset minut popevk. 21.50 Slovenski solisti.

Torek: 11.35 Šopek slovenskih pesmi. 12.00 Iz slovenske folklore: Lelja Rehar: Poklici: »Brentači jen grablje«. 17.20 Slovenščina za Slovence. 17.40 Radijska univerza: Piero Pieri: Zgodovina prve svetovne vojne: (10) »1917: leto krize - ruska revolucija«. 19.10 Plošče za vas, quiz oddaja. 20.30 C. Debussy: »Pelleas in Melisande«, lirska drama v petih dejanjih in dvanajstih slikah.

Sreda: 11.35 Šopek slovenskih pesmi. 12.10 Liki iz naše preteklosti: »Katinka Stanič«. 17.20 Odvetnik za vsakogar, pravna posvetovalnica. 18.30 Komorne skladbe Borisa Papandopula. 19.10 Zdravniška posvetovalnica. 20.30 Šesti mednarodni natečaj za simfonično glasbo 1967 v gledališču Verdi v Trstu 26. oktobra 1967.

Četrtek: 9.00 Prenos sv. maše iz župne cerkve v Rojanu. 10.50 Iz koncerta Glasbene Matice v Trstu 23. aprila 1966. 12.00 Ivan Tavčar: Visoška kronika: (2) »Izidorjeva pot v Davče«. Ponovitev. 13.30 Glasba po željah. 14.45 Glasba iz vsega sveta. 16.30 Ljudske pesmi v predelavi Uroša Kreka in Pavleta Merkuja. 17.30 Pregled zgodovine italijanskega slovstva: M. Kacin: »Eugenio Montale, Giuseppe Ungaretti, Umberto Saba in Salvatore Quasimodo«. 19.10 Pisani balončki, radijski tednik za najmlajše. 20.30 »Tantadruj«. Groteskna balada. 21.45 Troglasne in štiriglasne canzonette beneške šole iz 17. stoletja.

Petek: 11.35 Šopek slovenskih pesmi. 12.10 Gospodinja nakupuje. 17.20 Ne vse, toda o vsem. 18.00 Beri, beri rožmarin zeleni, ljudski pevci in pesmi. 18.30 Iz koncerta, ki ga je priredil Nemški kulturni inštitut (Goethe Institut) v Trstu 5. aprila 1967. 19.10 Novele 20. stoletja: Bogomir Magajna: »Dolina mrtvih«. 20.35 Gospodarstvo in delo. 20.50 Koncert operne glasbe.

Sobota: 11.35 Šopek slovenskih pesmi. 12.00 Iz starih časov. 15.00 Glasbena oddaja za mladino. 16.00 Oddaja za avtomobiliste. 17.20 Cerkev v sodobnem svetu. 17.40 Slovenski znanstveni delavci z univerze: Drago Štoka: »Pravica do rezervranosti«. 19.10 Družinski obzornik. 20.35 Teden v Italiji. 20.45 Ivan Tavčar: Visoška kronika: (3) »Izidorjeva snubitev - Lukeževa smrt«. 21.30 Vabilo na ples.

Tudi letos pripravljamo loterijo za župnijski oratorij v **DOBERDOBU.** Srečke bodo na prodaj v javnih lokalih, župniščih, pri poverjenih osebah in na upravi Katoliškega glasa. Cena srečki 200 lir. Vrednost vseh dobitkov presega 350.000 lir. Obilo sreče — da le kaj priteče!

Žrebanje bo na praznik Marije Snežne, 4. avgusta 1968 ob 22.30 po končani slovesnosti. Izid žrebanja bo javljen v Katoliškem glasu ter v torkovi številki lista »Il Piccolo« 6. avgusta. Dobitke je treba dvigniti v roku 15 dni.

BOGATO IZBIRO BONBONIER, KONFETOV IN KOLAČEV

Vam nudi

slaščičarna GIORGI

(ex FLAJBAN)

Ul. Carducci 14 **Tel. 35166**

TRST

Torte po naročilu - Ugodne cene

ŠPORT

Lahka atletika. Na pokrajinskem prvenstvu kategorije »Allievi«, ki se je vršilo preteklo soboto in nedeljo, so se člani Olympije kar dobro izkazali. Mermolja Franc je zasedel tretje mesto v teku čez zapreke na 80 m, Suligoj Bruno je bil tretji v teku na 2000 m; tretje mesto si je tudi priboril Suligoj Aleksander v teku na 300 m, dočim je bil Rivo četrti v skoku v daljavo.

Odbojka. Upanje, ki so ga imeli mladi »Olympijci«, da bi postali deželni prvaki za l. 1967/68, se ni uresničilo. Kloniti so morali premočnim in izkušenim »Gasilcem« iz Trsta. Vendar pa je osvojeno drugo mesto med desetimi moštvi že dober uspeh in dokaz, da je naraščaj pripravljen, da prevzame mesto starejših. Igrali so: Černic L., Komel, Sossou, Frandolič, Pivk, Rivo, Martinetto, Kranner Marko, Uršič.

Serija D pa je rojena pod nesrečno zvezdo. V nedeljo so igralci Olympije izgubili proti Libertas iz Turriaco z 0 : 3.

Prihodnja tekma se bo vršila v nedeljo, 9. junija v Gradiški proti Torriani. Igralci naj se zberejo na Travniku ob 8.45: Valentinčič, Černic, Sfiligoj, Pintar, Cotič, Kranner Marjan, Špacapan Peter, Prinčič V., Pivk, Frandolič.

Promocijsko prvenstvo se bo vršilo dne 10. in 12. junija zvečer v Gorici proti Audax-u iz Gorice. Igrali bodo: Černic L., Komel, Sossou, Frandolič, Tomažinčič, Semolič, Marko Kranner, Brajnik M., Uršič.

Širite „Katoliški glas"

Zahvala

Prejeli smo s prošnjo za objavo:

Iskreno se zahvaljujem številnim volilcem, ki so mi dali svoj glas kot kandidatu Slovenske levice. Prepričan sem, da bodo ostali zvesti Slovenski levici, zdaj ko bo razširila svoje delovanje med zavednimi Slovenci.

Prof. Ubald Vrabec

OBVESTILA

Obvešča se, da je zaključna šolska maša za vse srednje šole s slovenskim učnim jezikom v Gorici v sredo, 12. junija ob 10. uri v stolnici. Vabljeni starši dijaki.

Šola Glasbene matice v Gorici prireja v sredo, 12. junija ob 20.30 v prostorih kluba »Simon Gregorčič« na Verdijevem korzu 13 zaključni nastop gojencev Glasbene šole. Vljudno vabljeni!

LISTNICA UREDNIŠTVA

Zaradi praznika presv. Rešnjega Telesa bomo prihodnji teden izšli en dan prej. Paginacija lista bo v torek, 11. junija popoldne, zato naj bodo vsi dopisi dostavljeni tisti dan najkasneje do 9. ure dopoldne.

Ker se je zadnje čase pogosto dogajalo, da so nekateri dopisniki svoje prispevke izročali naravnost stavcu, ne da bi jih prej dali urednikom v pregled, sporočamo vsem prizadetim, da je prejel stavec v tiskarni s strani uredništva nalog, da odkloni vsak prispevek, ki bi mu bil naravnost izročen. Tudi vodstvo tiskarne je postalo nezadovoljno, da so mnogi neposlikani stavca pri delu po nepotrebnem motili. V bodoče naj torej velja: vsak dopis je treba izročiti gdč. upravnici tiskarni Katoliškega glasa, da ga uredniki pregledajo, če je pa uprava zaprta, naj se prispevki pustijo na polici Katoliškega glasa v tiskarni.

Prav tako naj nihče, če res ni nujno, ne nadleguje paginatorjev v času, ko stavljajo list, saj s tem samo ovirajo osebje pri delu, ki ga je treba izvršiti čimprej ter brez neumestnih posegov.

DAROVI:

Za Marijin dom Sv. Ivan - Trst: V zahvalo za posrečeno zadevo N. N. 10.000 lir, v spomin na pok. brata Marija Pahor sestra Štefanija 5.000 lir, K. T. 40.000 lir, ofer sklepu šmarnic 58.220 lir, ostala zbirka v maju 316.350 lir, skupno v maju 429.570 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog vrni, pokojnim pa daj večni pokoj!

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca trgovski L. 70, osmrtnice L. 100, večji davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: *msgr. dr. Fr. Močnik*
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo